

Michael Slaby, Duitsland. Over Principe 12 betreffende de rol van jongeren

Rimpelingen van verandering: hoop en verwachtingen van het Earth Charter Youth Initiative

Michael Slaby is doctoraalstudent in de godsdienst, internationale wetgeving en politiek aan de universiteit van Heidelberg in Duitsland. Hij is vrijwilliger bij het Earth Charter Youth Initiative. Hij is sinds 1996 actief betrokken bij jongereninitiatieven en kan terugzien op verscheidene jaren vrijwilligerswerk gericht op duurzame ontwikkeling, mensenrechten en vluchtelingenhelp. Slaby heeft verschillende groepen van Amnesty International geleid, zowel op lokaal als op regionaal niveau. In zijn studie concentreert hij zich op de religieuze, culturele, politieke en wettelijke aspecten van globalisering en zijn doctoraalscriptie gaat over overbruggingsmodellen voor verschillen in religieuze opvattingen in de dialoog tussen verschillende godsdiensten.

Geïnspireerd door de nadruk die het Earth Charter legt op betrokkenheid van de jeugd bij alle strategieën om duurzame leefgemeenschappen te vormen, werd in 2000 het Earth Charter Youth Initiative gelanceerd. Het Earth Charter Youth Initiative (ECYI) verspreidt de waarden en de visie van het Earth Charter onder jonge mensen. Het ECYI zet zich ook in voor deelname van jongeren aan de nationale en mondiale activiteiten in het kader van het Earth Charter. Aanvankelijk met hulp van personeel van het International Secretariat in Costa Rica werd een internationaal netwerk opgezet dat niet-gouvernementele

jeugdorganisaties en jonge activisten uit dertig landen samenbracht. Gedurende de afgelopen twee jaar is het ECYI geheel geleid door vrijwilligers en gecoördineerd door een kerngroep van vijf jongelieden uit verschillende delen van de wereld, die in hun vrije tijd als internationaal gespreksleider optreden.

Vanaf het prille begin van het ECYI is het internet gebruikt als voornaamste communicatiemiddel om ideeën en ervaringen uit te wisselen. De specifieke bijdrage van het ECYI is zo het verschaffen van een menselijk gezicht aan de abstracte term 'onderlinge verbondenheid'. Door gebruik te maken van e-mail en het internet komen jongeren in contact met gelijkgezinde activisten in andere delen van de wereld. Zo worden plaatselijk activisme en *global thinking* gecombineerd.

Doel van het Youth Initiative is om jonge mensen aan te sporen wereldwijd de waarden van duurzaamheid, rechtvaardigheid en vrede zoals weergegeven in het Earth Charter tot leven te brengen, en om positieve veranderingen te bewerkstelligen door het Earth Charter als ethische richtlijn te gebruiken. De onderliggende gedachte is, dat hoe meer jonge mensen voor een duurzame levensstijl kiezen en deelnemen aan projecten van duurzame ontwikkeling, hoe meer zij hun eigen leefgemeenschap beïnvloeden. En omdat de hele wereldgemeenschap niets anders is dan het totaal van alle plaatselijke leefgemeenschappen, kunnen we door op alledaags niveau te beginnen werkelijk

een aanvang maken de wereld te veranderen.

Het ECYI streeft naar een soort rimpel-effect – zoals wanneer iemand een steentje in een meer gooit: elke rimpeling veroorzaakt een volgende, totdat het hele meer in beweging is. Hoe meer stenen er in het water worden gegooid, hoe meer de rimpelingen kunnen veranderen in golven – golven van genezend water om de wonden van onze gefragmenteerde leefgemeenschappen en gekwelde planeet uit te spoelen. Wereldwijde jongerenactiviteiten aan de basis vormen de ruggengraat van dit proces.

Het ECYI is zelf geen niet-gouvernementele organisatie en profiteert van zijn losse en creatieve structuur om overal ter wereld jongeren die de ethische visie van het Earth Charter delen en die visie graag voor hun eigen lokale en nationale samenleving willen concretiseren, tot elkaar te brengen. Deze jongeren hebben een opmerkelijke serie ideeën ontwikkeld om het Earth Charter in actie te laten komen en de boodschap ervan onder hun collega's te verspreiden: van de Armeense zomerkampen waar aandacht wordt besteed aan milieuzaken en waar in drie verschillende talen kinderversies van het Earth Charter worden verspreid, tot de Costa Rican Earth Charter Concerts en de Earth Scoutbeweging, die jeugd begeleidt in activiteiten die elk van de zestien hoofdprincipes van het Earth Charter toelichten, en aanmoedigt om voor elk daarvan insignes te verdienen.

Zo hebben ook verscheidene landen Earth Charter Youth Groups (ECYG's) in het leven geroepen – organisaties van jongeren die zelf het Earth Charter bestuderen en deelnemen aan projecten ten behoeve van milieubescherming, duurzame ontwikkeling, sociale rechtvaardigheid of een vredescultuur. Sommige ECYG's functioneren ook als een netwerk van jeugdorganisaties dat synergie en gezamenlijke activiteiten bevordert. Sinds de start van het programma in april 2003 hebben de ECYG's vooral jongeren aangetrokken uit ontwikkelingslanden als Sierra Leone, Ethiopië, Jordanië en de Filipijnen.¹

Verscheidene jeugdorganisaties hebben het Earth Charter aanvaard en gebruiken het nu als ethisch uitgangspunt in hun strijd tegen HIV, armoede en milieu-afbraak. Op vijf verschillende middelbare scholen in Ethiopië zijn ECYG's opgericht met als doelen armoedebestrijding, boomplantcampagnes en afvalverwerking. Verder hebben de Youth Employment Summits, de Youth Caucus to the United Nations Commission on Sustainable Development, de Youth Advisory Council van UNEP en andere nationale en internationale jeugdorganisaties het Earth Charter aanvaard als hun gemeenschappelijk uitgangspunt en in hun verklaringen opgenomen.²

Ik weet hoe moeilijk het soms kan zijn om de motivatie op peil te houden als er maar een kleine groep mensen lijkt te zijn die zich bekommert om bepaalde problemen in de eigen leefgemeenschap of daarbuiten. Waar maak je je druk om? Waarom zou je niet iets anders gaan doen, iets 'leukers'? Soms lijken de problemen en hindernissen waarmee je te kampen hebt overweldigend. De vraag dringt zich op: "Wat kan ik als eenling tegen dit alles beginnen?"

Het antwoord dat het Earth Charter geeft, is even frappant als eenvoudig. Iedere inspanning op zich helpt mee aan het creëren van een duurzamer, rechtvaardiger en vreedzamer toekomst. Duizenden mensen van over de hele

wereld bekommeren zich om het milieu, werken aan sociale rechtvaardigheid en strijden voor vrede. Deze bevlogenen hebben veel gemeen. Bewust of onbewust volgen zij de ethiek van het Earth Charter. Er is dus een mondiaal bondgenootschap voor het welzijn van de mens en de levende wezens in ruimere zin, en dat bondgenootschap wordt iedere dag sterker. Elke inspanning, hoe klein die ook mag lijken, veroorzaakt een rimpeling. Het ECYI roept de jongeren van de wereld, als leiders van de toekomst en als burgers van het heden, op om de handen ineen te slaan en eensgezind "hun wezenlijke rol bij het ontwikkelen van duurzame samenlevingen te vervullen", zoals het Earth Charter stelt in Subprincipe 12.c. Het Earth Charter Youth Initiative streeft ernaar dit mondiale bondgenootschap zichtbaar te maken door zich tot de jeugd te wenden en die in staat te stellen tot vruchtbare samenwerking op basis van de principes van het Earth Charter, zowel plaatselijk als wereldwijd.

De gebeurtenissen in de vijf jaar sinds de start van het ECYI hebben aangetoond dat de jeugd geïnteresseerd is in een solide, ethisch fundament voor de opkomende mondiale maatschappij – niet doordat er veel geld in is gestoken, maar door het enthousiasme van toegewijde jonge mensen die bereid zijn hun vrije tijd op te offeren om de wereld tot een betere plek te maken. Vooral in ontwikkelingslanden heeft de jeugd laten zien dat het Earth Charter hoop wekt in de harten van mensen. De jeugd uit deze landen, die rechtstreeks te lijden hebben onder economische globalisering, heeft zich gerealiseerd hoe belangrijk het is om holistische oplossingen te vinden voor deze problemen.

Toch is deze boodschap in de westerse wereld nog te weinig doorgedrongen. Het bewustmaken van de jeugd van de ontwikkelde landen blijft een belangrijke taak voor het ECYI. Als jonge mensen uit door armoede en de nasleep van burgeroorlogen geplaagde landen al duurzamere veranderingen teweeg kunnen brengen, hoeveel meer zouden

jongeren uit de ontwikkelde landen dan niet kunnen doen.

Omdat gewelddadige conflicten en terrorisme een sfeer van angst creëren, de kloof tussen rijk en arm steeds breder wordt en de mens doorgaat met het plegen van aanslagen op de natuur, moeten jongeren van de hele wereld gezamenlijke strategieën uitwerken om hun stem te laten horen. Het ECYI dient als platform voor dit communicatieproces. Hoe meer wij jongeren samenwerken, hoe meer de daardoor overal ter wereld veroorzaakte rimpelingen van verandering zich zullen verenigen tot een golf van hoop. ●

Noten

- 1 Zie ook de jongerenbijdragen van Alamoosh, Murray, Yap en Osano aan dit deel.
- 2 Zie ook de jongerenbijdrage van Nyoni.